

Onderwerp

Terugkoppeling toezegging Transitieplan OV IJsselmond

Kern mededeling:

In uw commissievergadering EMS d.d. 2 juni 2021 is het Transitieplan OV IJsselmond toegelicht. Vandaag, 25 juni 2021, heeft het Rijk besloten de Beschikbaarheidsvergoeding OV 2021 te willen verlengen tot 1 september 2022. Dit biedt ruimte om gehoor te geven aan de oproep van Provinciale Staten en signalen uit de samenleving om een aantal maatregelen uit het Transitieplan te verzachten.

Mededeling:

Verlengen Beschikbaarheidsvergoeding OV 2021 (BVOV2021)

Het Rijk heeft samen met de OV-sector en de decentrale overheden geconstateerd dat de financiële impact van de Corona-pandemie op het OV lang voelbaar zal zijn. De terugkeer van de reiziger zal geleidelijk verlopen. Daarom is het Rijk bereid om nogmaals de BVOV2021 te verlengen en wel tot 1 september 2022. De randvoorwaarden voor het verlengen van de BVOV2021 is dat de provincies hun begrote OV-exploitatiegelden geheel benutten voor de OV-concessies en dat zij zorgen dat hun concessies financieel gezond en toekomstbestendig zijn, zonder dat hiervoor extra (rijks)steun nodig is. Dit betekent dat de subsidie van de provincies samen met de reizigersopbrengsten weer voldoende moeten zijn om de kosten te dekken. In het hele land wordt er daarom kritisch naar onrendabele lijnen gekeken, waarbij geprobeerd wordt om het OV-aanbod per saldo op peil te houden. Gedeputeerde Staten zullen deze landelijke afspraak die op 25 juni 2021 is gemaakt in het NOVB (Nationaal Openbaar Vervoer Beraad) nog moeten bekrachtigen. Voor de periode vanaf september 2022 volgt mogelijk een beperkte 'vangnetregeling'. Hoe deze eruit gaat zien is nog niet duidelijk.

Signalen uit de samenleving

De publicatie van het Transitieplan leidde vooral in de gemeente Dronten tot teleurstelling. Het college van B&W en de inwoners voelden zich onevenredig gedupeerd en roepen de provincie op om deze gemeente meer te ontzien.

ROCOVF stelt in haar eerste mondelinge reactie afwijzend te staan tegenover de voorgestelde maatregelen. Zij vinden het nu een verkeerd signaal om op het moment dat de reizigers terugkeren te gaan bezuinigen op het openbaar vervoer. De slechtere lokale ontsluiting van Dronten weegt ook voor het ROCOVF het zwaarst.

Effect op Transitieplan OV IJsselmond

Het college van Gedeputeerde Staten ziet kans om met de verlengde BVOV gedeeltelijk tegemoet te komen aan de bezwaren van Provinciale Staten en de teleurstelling in gemeente Dronten en een aantal maatregelen te verzachten of uit te stellen.

Pakket 1, structurele maatregelen

Deze maatregelen zijn bedoeld om de concessie financieel gezonder te maken door de lijnen met de hoogste maatschappelijke kosten op te heffen en het OV-aanbod voor de lijnen met de hogere reizigersaantallen in tact te houden. Gedeputeerde Staten hebben in de commissie EMS van 2 juni toegezegd nog eens goed naar de alternatieven te kijken. Dankzij de verlengde BVOV2021 kunnen Gedeputeerde Staten een aantal maatregelen verzachten.

Registratienummer

2810487

Datum

23 juni 2021

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Reus, J. de

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

1. Opheffen lijn 149 (Urk-Nagele): nieuw tijdelijk alternatief: een spitsverbinding in de ochtend (tussen ca. 7.00 en 9.00 uur) en in de middag (tussen ca. 15.00 en 17.00 uur). Vanaf december 2023 moet de nieuwe concessiehouder IJssel-Vecht een rechtstreekste busverbinding Urk-Lelystad bieden.
2. Opheffen lijn 163 (spitslijn Dronten – Lelystad): alternatieven: voor de meeste reizigers zijn de trein, streeklijnen in Dronten en stadslijnen in Lelystad een alternatief. Nieuw is dat voor de ontsluiting van de halte Runderweg de buurtbus Lelystad vanaf december 2021 deze halte in haar route kan opnemen. Volgens de exploitant van het WUR BioScience Center is de aansluiting op het openbaar vervoer vooral van belang voor gebruikers van de luchthaven Lelystad Airport. Dat is met deze buurtbusverbinding geborgd. Vanuit gemeente Dronten stapt er minder dan 1 reizigers per week (totaal 2019) uit bij halte Runderweg. Hiervoor komt geen gelijkwaardig OV-alternatief.
3. Opheffen lijn 164 (Swifterbant – Lelystad, 1 rit per dag): uit nadere analyse het blijkt dat op deze lijn er geen reizigers zijn met bestemming halte Runderweg. Voor de reizigers van deze buslijn is lijn 145 (eveneens Swifterbant – Lelystad) volgens Gedeputeerde Staten daarom een volwaardig alternatief.
4. Opheffen stadsdienst Dronten (lijn 21/22): dankzij de verlengde BVOV201 is het mogelijk dit besluit uit te stellen en in heel 2022 de huidige (licht afgeschaalde) dienstregeling te bieden. Dat betekent in de ochtend- en middagspits 2x per uur een bus (combinatie van lijn 21/22) en in de daluren 1x per uur een bus. Deze dienstverlening blijkt in de praktijk voldoende. Gedeputeerde Staten kiezen voor een langere stabiele periode en nemen hierbij het risico dat het Rijk vanaf september 2022 niet met een nieuwe regeling komt. De provincie is al in gesprek met gemeente Dronten over alternatieven. Gemeente Dronten houdt voorsnog vast aan het ongewijzigd in standhouden van de bestaande buslijnen. Door de verlengde BVOV201 is er nu langer tijd voor overleg.

Pakket 2/3: tijdelijke maatregelen

Pakket 2 en 3 voorzien in tijdelijke maatregelen als de reizigers aantallen respectievelijk niet hoger zijn dan 80% of 60% van het aantal reizigers ten opzichte van 2019. Het is nog niet zeker dat in december 2021 de reizigers aantallen al weer op 80% zitten (nu is ongeveer 65% van de reizigers terug). Dankzij de verlengde BVOV201 is het mogelijk om de huidige dienstregeling te blijven aanbieden. Dit betekent dat in de spijstijden er een volwaardig aanbod is en dat in de daluren op een aantal lijnen niet 2x per uur maar 1x per uur een bus rijdt (lijnen 71, 141).

Op weg naar een blijvend gezonde concessie

De kans is groot dat er blijvend minder reizigers in het OV zullen zijn. Bij een onderzoek¹ in opdracht van OV Oost geven reizigers aan dat zij verwachten ongeveer 20 tot 30% minder gebruik te gaan maken van het OV. Dit 'gat' zal niet snel worden ingelopen met een autonome groei door de komst van nieuwe reizigers. Als dit de komende jaren al gebeurt.

Om een jojo-beleid te voorkomen (nu royaal opschalen om in september 2022 weer te moeten afschalen) en met het oog op de aanbesteding de risico's voor inschrijvers niet onnodig te verhogen, kiezen Gedeputeerde Staten voor een aanpak waarop zij naar verwachting niet terug hoeven te komen (een eventueel 4^e golf of andere onvoorziene effecten niet meegenomen). De financiële toekomst blijft immers nog wel een paar jaar ongewis. Het Rijk wil namelijk ook over hoogte van de bijdrage voor de OV-studentenkaart (ca. 30% van de omzet voor de vervoerder) geen lange-termijn-uitspraak doen.

Op andere fronten werken de Concessiehouders met de provincies samen om de reizigers weer terug te winnen in het openbaar vervoer. Bijvoorbeeld in het verlengde van de landelijke campagne 'OV is Oké' met aantrekkelijke acties. De reizigers die geabonneerd zijn op de nieuwsbrieven ontvangen over deze acties persoonlijk bericht. Ook lanceren de vervoerders een nieuwe

¹ Rapportage Maxdiff-onderzoek 'welkom terug reiziger' (Flowresulting juni 2021)

abonnementsvorm: een 10-dagen abonnement (per maand) of 100-dagen abonnement (per jaar) waarmee zij inspelen op forenzen die structureel gaan thuiswerken.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot